

ПРО НАУКОВУ І НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО ЗА 2020-2024 РР. ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ

За результатами наукової доповіді на засіданні Президії НАПН України,
19 вересня 2024 р.

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6211>

БЕРЕЗІВСЬКА

Лариса Дмитрівна

доктор педагогічних наук,
професор, член-кореспондент
НАПН України, директор
Державної науково-
педагогічної бібліотеки
України імені
В.О. Сухомлинського,
м. Київ, Україна

Анотація. У доповіді викладено основні результати наукової та науково-організаційної діяльності у тісному зв'язку з науково-інформаційною, науково-методичною, соціокультурною роботою Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського (далі ДНПБ) упродовж 2020-2024 рр. в умовах пандемії COVID-19 та повномасштабної війни РФ проти України. Представлено тематику наукових досліджень, науково-практичних заходів, віртуальних книжкових виставок, що сприяє посиленню гуманітарного виміру національної безпеки у мовно-культурній та інформаційній сферах, реалізації політики національної пам'яті, української національної та громадянської ідентичності, формуванню патріотизму, української національної самосвідомості. Аргументовано, що працівники чинять активний інформаційний спротив російському агресору.

Визначено перспективи подальшого розвитку ДНПБ: активізація в умовах євроінтеграції міжнародного співробітництва; участь у національних і світових проєктах; упровадження сучасних цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, та програмного забезпечення; удосконалення механізму комплектування, організації та зберігання фонду, формування цифрового контенту рідкісних видань; проведення заходів із залучення молодих учених і бібліотекарів до роботи в ДНПБ. Доведено необхідність реалізовувати Стратегію розвитку ДНПБ з вірою у перемогу над російськими загарбниками, руху в Євросоюз задля забезпечення потреб оборони і національної безпеки, формування конкурентоспроможного людського капіталу, утвердження позитивного іміджу бібліотеки як інноваційного наукового, науково-інформаційного, науково-методичного, культурно-освітнього центру в Україні й у світі.

Ключові слова: Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського; наукова та науково-організаційна діяльність; науково-інформаційна, науково-методична, соціокультурна робота; інформаційне забезпечення освіти, педагогіки, психології; протидія російській агресії; європейська інтеграція.

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (далі — ДНПБ) як структурна частина НАПН України, що позитивно вирізняє її серед інших бібліотек, упродовж 2020-2024 рр. провадила наукову й науково-організаційну діяльність відповідно до Стратегії розвитку НАПН України на 2023-2027 роки (2023), Статуту бібліотеки (2022 р.), Стратегії розвитку ДНПБ на 2017-2026 рр. (нова редакція 2020 р.), з огляду на положення чинних нормативно-правових документів України в тісному зв'язку

з науково-інформаційною й бібліотечною, науково-методичною, соціокультурною роботою у складних умовах пандемії COVID-19 та воєнного стану, спричиненого повномасштабним російським вторгненням.

Повний текст звіту представлено в інформаційно-аналітичному довіднику *«Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського за 2020-2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку»* (Березівська, Романова, Пономаренко & Тарнавська, 2024).

ДНПБ унікальна, оскільки, це — найбільша в Україні освітянська бібліотека, провідний галузевий науковий, науково-інформаційний та науково-методичний центр держави. У 2020 р., щоб покращити якість наукової і бібліотечної роботи, структуру ДНПБ реорганізовано в 3 наукові і 3 бібліотечні відділи. Зважаючи на глобальну цифровізацію суспільства, у 2023 р. створено відділ цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення, що інтенсифікувало наукове дослідження з питань створення цифрових освітніх ресурсів. Нині в ДНПБ працюють 42 наукові працівники (8 докторів наук, із них — 1 дійсний член, 1 — член-кореспондент НАПН України, 17 кандидатів наук) і 24 бібліотечних працівники.

З огляду на потреби війни та повоєнного відновлення країни уточнено тематику наукових досліджень, науково-практичних заходів, віртуальних книжкових виставок, що сприяє посиленню гуманітарного виміру національної безпеки у мовно-культурній та інформаційній сферах, реалізації політики національної пам'яті, української національної та громадянської ідентичності, формуванню патріотизму, української національної самосвідомості.

Пріоритетним напрямом діяльності ДНПБ є *прикладні наукові дослідження* з актуальних проблем інформаційного забезпечення освіти, науково-методичного супроводу діяльності мере-

жі освітянських бібліотек, а саме: педагогічного джерелознавства і біографіки, створення освітянськими бібліотеками освітнього середовища в умовах цифровізації, проектування баз знань цифрових освітніх ресурсів, інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки, психології у контексті євроінтеграції.

У звітний період здійснювалося 8 комплексних наукових досліджень міждисциплінарного характеру, із них 3 завершені (2020-2022) і 5 перехідних (2023-2025). Одержані результати мають наукову новизну, вагоме теоретичне й практичне значення. Комплексно висвітлено проблему та шляхи її розв'язання щодо представлення в довідковій та оглядовій продукції науково-методичного доробку НАПН України з питань модернізації й реформування освітньої сфери; систематизовано бібліографічну інформацію про науковий здобуток науковців Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України (1993-2020 рр.); обґрунтовано методичні основи моніторингу стану українського педагогічного середовища на основі бібліометричних профілів вчених; актуалізовано історико-педагогічне знання про досягнення та кризові стани розвитку змісту загальної середньої освіти незалежної України (1991-2017 рр.) засобами джерелознавства; комплексно упорядковано бібліографічну інформацію про міжнародні та всеукраїнські педагогічні читання (1993–2020 рр.), присвячені аналізу творчої спадщини В.О. Сухомлинського, а також про рідкісні педагогічні видання німецькою мовою другої пол. XIX — поч. XX ст. із фонду ДНПБ і українські дитячі періодичні видання 20-х — 40-х років XX ст.; розкрито стратегічні напрями діяльності мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України щодо формування та використання галузевих інформаційних ресурсів у період воєнного стану і повоєнного відновлення України; репрезентовано досягнення педагогічної науки через призму дисертацій, захищених в Україні (1991-2021 рр.); розроблено концептуальні засади діяльності віртуальних читальних залів, технології задуму і реалізації онлайн-проектів як форми впровадження результатів наукових досліджень.

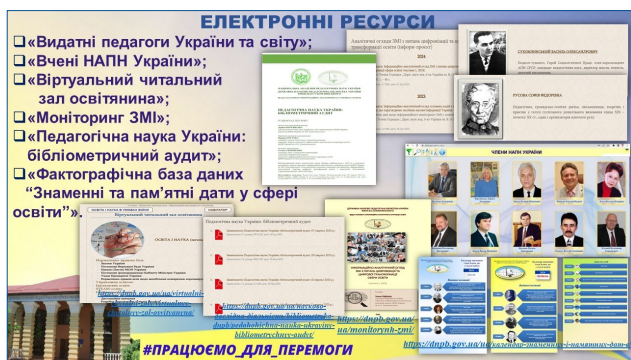
Результати завершених і перехідних наукових досліджень представлено в 1030 наукових працях. Зросла кількість статей у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science Core Collection (44 проти 6 на початку

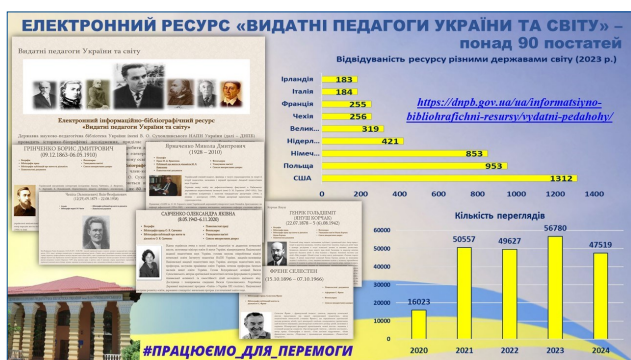

звітного періоду), опублікованих англійською мовою статей та тез (105 проти 22).

Поповнилися електронні ресурси: «Видатні педагоги України та світу» (створено 39, оновлено 40 сторінок), «Вчені НАПН України» (192 сторінки), «Віртуальний читальний зал освітянина» (26 оглядів), «Моніторинг ЗМІ» (24 огляди), «Педагогічна наука України: бібліометричний аудит» (11 аналітичних матеріалів), «Фактографічна база даних «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти» (5 випусків календарів).

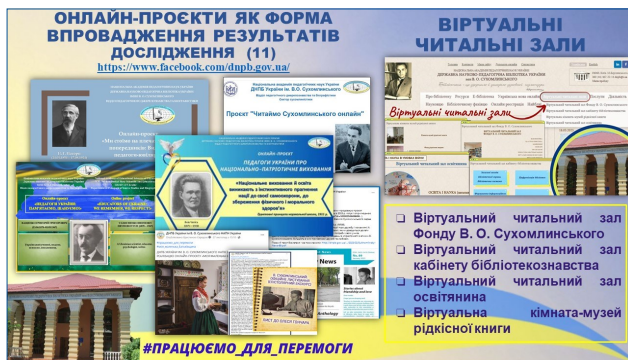
Зазначимо, що унікальний цифровий ресурс «Видатні педагоги України та світу» (містить інформацію про понад 90 постатей) актуальний і затребуваний, про що свідчить статистика. Загальна кількість переглядів — понад 220 тис.

Упровадження результатів наукових досліджень відбувалося через: розміщення завершеної планової продукції на вебпорталі ДНПБ та в Електронній бібліотеці НАПН України; створення профілів установи у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science Core Collection; оновлення профілів науковців (40) у Google-академії, у

системі «Бібліометрика української науки» (34). Наукову продукцію презентовано у соціальній мережі Фейсбук, Ютуб-каналі, публікаціях у ЗМІ (66), на платформі «Офіс підтримки вченого».

Інноваційною формою впровадження є реалізація одинадцяти онлайн-проектів («Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо!», «Українські педагоги про національно-патріотичне виховання», «Sukhomlinsky News», «Казки В.О. Сухомлинського у підручниках та посібниках О.Я. Савченко» та ін.).

Системно моніториться впровадження результатів завершених досліджень: аналіз показників завантаження продукції з Електронної бібліотеки НАПН України (загалом — понад 160 тис.); оприлюднення двох бібліографічних покажчиків; отримання 7 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір; розгляд на засіданнях вченої ради, бюро Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, Президії НАПН України. Упровадження підтверджують понад 200 довідок, актів та інших документів.

Про високий рівень підготовленої продукції свідчить відзначення 9 видань і електронного ресурсу «Видатні педагоги України та світу» в конкурсах НАПН України на найкращі наукові роботи, на міжнародних виставках.

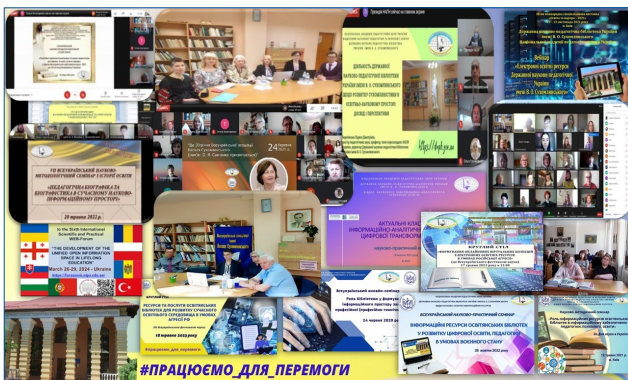

Оперативному висвітленню результатів наукових досліджень сприяє електронне наукове фахове видання «Науково-педагогічні студії» категорії «Б».

Для впровадження результатів наукових досліджень широко використовуються можливості *науково-практичних заходів*. Проведено 84 заходи (відповідно до Плану роботи НАПН України — 41); працівники взяли участь у 433 науково-практичних заходах, виголошено понад 1000 доповідей і повідомлень.

Серед освітянської та бібліотечної громадськості популярні науково-практичні заходи з історії освіти, у т.ч. педагогічної біографістики; інформаційно-аналітичного і бібліотечно-інформаційного забезпечення сфери освіти в період воєнного стану і повоєнного відновлення України. За результатами заходів підготовлено електронні збірники матеріалів (17).

Злагоджено працює вчена рада, у складі якої функціонують науково-експертна рада для розгляду рукописів планової продукції та інформаційно-бібліотечна рада для вирішення актуальних бібліотечно-інформаційних питань. Оновлено та розроблено понад 30 концептуальних, нормативних та організаційно-управлінських документів.

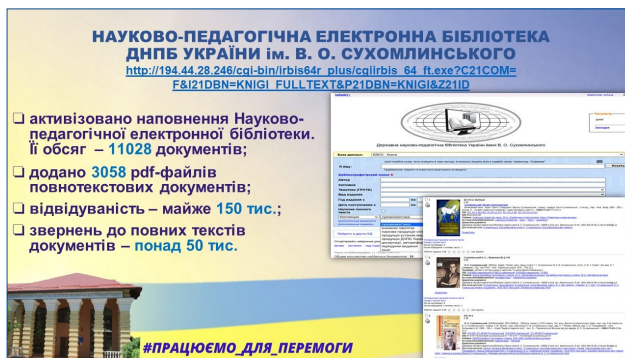
Рада молодих вчених з 2016 р. працює задля розвитку потенціалу наукової молоді бібліотеки.

Результати наукових досліджень всіляко апробовано та впроваджено під час *науково-інформаційної діяльності* з формування галузевого інформаційного ресурсу.

До фонду ДНПБ надійшло понад 18 тис. документів. Загалом фонд бібліотеки налічує майже 600 тис. документів.

Установа повною мірою використовує інформаційно-комунікаційні технології, зокрема глобальні хмарні сервіси. *Офіційний вебпортал* інформує про всі напрями діяльності бібліотеки, представляє її ресурси, інноваційні послуги, а це сприяє підвищенню оперативності та якості науково-інформаційного забезпечення сфери освіти й науково-методичного супроводу мережі освітянських бібліотек. Активізація дистанційного навчання вплинула на збільшення кількості дистантних користувачів (за даними Google Analytics у 2023 р. — понад 65 тис. осіб, у першому півріччі 2024 р. — понад 34 тис. осіб).

В умовах цифровізації суспільства та актуалізації дистанційної освіти бібліотека постійно розширює перелік сервісів і послуг для задоволення інформаційних потреб користувачів, поєднуючи традиційні й новітні форми інформаційно-бібліотечного обслуговування. Активно формувалися *електронний каталог*, *Науково-педагогічна електронна бібліотека*, яка містить майже понад 11 тис. повнотекстових документів. Зазначу зростання кількості звернень до ресурсів електронної бібліотеки ДНПБ за останні роки, про що свідчить статистика відвідувань (майже 150 тис.) і завантажень (понад 50 тис.).

На вебпорталі поповнюється інформацією нова рубрика «Українська мова онлайн». Продовжується наповнення сторінки «Пункт європейської інформації» тощо. Забезпечено доступ до світових інформаційних ресурсів, зокрема до наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, організаційний супровід *Електронної бібліотеки НАПН України*.

У межах *інформаційно-бібліографічної діяльності* підготовлено тематичні бібліографічні списки на запити вчених НАПН України з актуальних питань освіти, педагогіки та психології; укла-

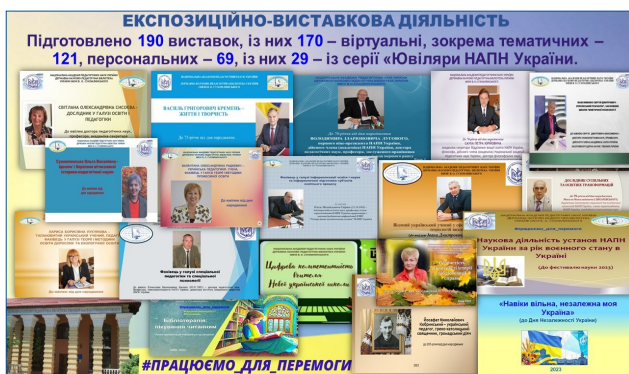
дено й оприлюднено на вебпорталі, у Facebook тематичні рекомендаційні бібліографічні списки, присвячені протидії поширенню пандемії Covid19, організації діяльності освітянських бібліотек під час карантину, використанню технологій штучного інтелекту в освітній, науковій і бібліотечній сферах, реалізації державної політики щодо відкритої науки, інформаційної безпеки дітей і дорослих під час війни тощо.

Ваговою є *робота з фондом рідкісних видань, особливо з науковим об'єктом*, що є національним надбанням України, зокрема оцифровано 116 док., мікрофільмовано 12 док.; поповнено базу даних «Рідкісні книги» (загалом понад 15 тис. записів).

Функціонування кімнати-музею *рідкісної книги* було обмежено через епідеміологічну ситуацію. Водночас із 2021 р. наповнюється сторінка «Віртуальна кімната-музей рідкісної книги».

Серед освітянської та наукової громадськості здобула визнання *експозиційно-виставкова діяльність*. Організовано 190, у т.ч. 170 віртуальних тематичних і персональних книжкових виставок.

Проводиться *науково-методичне забезпечення мережі освітянських бібліотек* (на жаль їх з понад 15 тис. тепер 13 тис.). Надано 304 консультації працівникам освітянських бібліотек із питань нормативно-правового забезпечення, організації роботи під час воєнного часу, актуалізації роботи з фондами, формування електронних інформа-

ційних ресурсів у нових реаліях, бібліотечно-інформаційного обслуговування дистанційної роботи, роботи з рідкісними виданнями тощо. Систематично здійснюється робота з науковими бібліотеками НАПН України, зокрема щодо використання ШІ у науковій та освітній діяльності; проведено 10 науково-методологічних семінарів «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану», щорічні 4 в онлайн-форматі бібліотечні секції у рамках Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю», серпневі вебінари з актуальних гасел.

Для формування професійної компетентності фахівців освітянських бібліотек на вебпорталі наповнюються рубрика «Бібліотечному фахівцю», сторінка «Бібліотеки в реаліях війни», онлайн-проект «Дистанційна самоосвіта бібліотечних працівників». ДНПБ сприяє формуванню інформаційних ресурсів освітянських бібліотек, зокрема — на деокупованих територіях, через безоплатний обмін і перерозподіл актуальних документів; застосуванню у бібліотеках Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів через збройну агресію РФ проти України; продовжує роботу щодо науково-методичного супроводу впровадження УДК у практику роботи освітянських бібліотек.

Соціокультурна робота. Під час пандемії проведено 54 культурно-освітні масові заходи (презентації, екскурсії, акції тощо) переважно в

онлайн-форматі. Після відміни карантинних заходів — 30 заходів у традиційному форматі, з-поміж яких «Читаємо казки В.О. Сухомлинського» (2022), «Дерево життя України» (2023).

Плідною є *співпраця ДНПБ* із науковими інститутами НАПН України і НАН України, закладами освіти, Київською малою академією наук, бібліотеками, Педагогічним музеєм України, громадськими організаціями. На базі бібліотеки проводиться переддипломна та виробнича практики студентів.

ДНПБ бере активну участь у реалізації *Програми спільної діяльності НАН України та НАПН України* (реалізовано співпрацю між ДНПБ та НБУ ім. В.І. Вернадського); *Програми спільної діяльності МОН України та НАПН України* (формування електронного ресурсу «Бібліотека Нової української школи»; проведення 18 заходів, зокрема Всеукраїнський конкурс «Шкільна бібліотека — 2020», щорічні Всеукраїнські місячники шкільних бібліотек та вебінари за їхніми результатами тощо). А також — у реалізації *Програм спільної діяльності НАПН України з НАМН України та НАПРН України*. Інтенсифікувалася експертна діяльність фахівців у комісіях НАПН України, МОН України.

Успішно розгорталася й *міжнародне співробітництво*: участь у науково-практичних заходах, мобільність наукових співробітників, книгообмін тощо у контексті роз'яснення правди про російську агресію, європейську інтеграцію. Взято участь у проектах «Декомунізація-40» від Центру Айн Ренд в Україні; «Нові механізми управління на основі партнерства та стандартизації підготовки викладачів професійної освіти в Україні» (PAGOSTE) за програмою Еразмус+ з «Розвитку потенціалу вищої освіти»; «Жінка-лідерка в цифровому просторі», ініційованого структурою ООН «Жінки» та ін. Подано 16 міжнародних ґрантових заявок.

Працівники чинять активний інформаційний спротив російському агресору: поширення в соціальних мережах заяв, петицій про засудження порушення територіальної цілісності України; комунікація з міжнародною науковою спільнотою про війну РФ проти України; розірвання угоди про співпрацю з установами РФ і РБ, перерахування коштів на потреби ЗСУ тощо.

Розширилося інформування суспільства про діяльність ДНПБ на її *вебпорталі*, *YouTube-каналі*, сайтах НАПН України й Української бібліотечної асоціації, сторінці бібліотеки в соціальній *мережі Facebook*, у ЗМІ. Популяризації установи, а отже НАПН України, сприяли також акції дарування книг, флешмоби тощо.

Завдяки підтримці НАПН України проваджено низку практичних заходів з удосконалення *матеріально-технічної бази і фінансового забезпечення бібліотеки*: реалізовано процедуру державних закупівель у системі Prozorro на послуги постачання електричної, теплової енергії та заміну дерев'яних віконних рам на металопластикові; проведено поточні ремонти кімнат тощо.

Незважаючи на складні часи пандемії та воєнного стану, ДНПБ активно працювала і розвивалася. Про це свідчить відзначення роботи бібліотеки та її працівників численними нагородами.

До перспективні завдань діяльності ДНПБ в умовах інтеграції необхідно віднести: активізацію міжнародного співробітництва; участь у національних і світових проектах; упровадження сучасних цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту, та програмного забезпечення; удосконалення механізму комплектування, організації та зберігання фонду, формування цифрового контенту рідкісних видань; проведення заходів із залучення молодих учених і бібліотекарів до роботи в ДНПБ тощо.

З вірою у перемогу над російським загарбником, руху в Євросоюз і надалі будемо реалізовувати Стратегію розвитку ДНПБ для забезпечення потреб оборони і національної безпеки, формування конкурентоспроможного людського капіталу.

Усвідомлюємо відповідальність за результативність нашої праці, утвердження позитивного іміджу ДНПБ як інноваційного наукового, науково-інформаційного, науково-методичного, культурно-освітнього центру і в Україні, і у світі.

Дякуємо Збройним Силам України!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Березівська, Л. (2020, 22 грудня). Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України за 2020 р. та завдання на 2021 р. У Л.Д. Березівська, Д.О. Закатнов, С.В. Тарнавська, Л.О. Пономаренко, А.В. Селецький, & Н.М. Василенко (Ред.), *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського за результатами наукових досліджень у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ*, (с. 5-22). https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/12/abstracts_collection_2020.pdf
- Березівська, Л. (2021, 21 грудня). Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України за 2021 р. та завдання на 2022 р. У Л.Д. Березівська, Д.О. Закатнов, С.В. Тарнавська, С.В. Лапаєнко, Л.О. Пономаренко, О.А. Бойко, & С.Т. Бойко (Ред.), *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 21 груд. 2021 р., Київ*, (с. 5-21). https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/abstracts_collection_2021.pdf
- Березівська, Л.Д., Закатнов, Д.О., Страйгородська, Л.І., & Тарнавська, С.В. (2021). Діяльність ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського в умовах пандемії COVID-19: виклики, проблеми та шляхи їх вирішення. *Наук.-мед. студії*, 5, 120-135. <https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/5>
- Березівська, Л.Д., Лобановська, І.Г., Пономаренко, Л.О., Тарнавська, С.В., & Хемчян, І.І. (2021). Інформаційно-бібліотечне забезпечення освіти. У В.Г. Кремень (Ред.), *Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : монографія* (с. 150-156). Київ: КОНВІ ПРИНТ. <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>
- Березівська, Л. (2022, 20 грудня). Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2022 р. та завдання на 2023 р. В Л.Д. Березівська, Д.О. Закатнов, С.В. Тарнавська, А.Г. Гуралюк, С.В. Лапаєнко, Л.О. Пономаренко, О.А. Бойко, С.Т. Бойко, & Н.М. Василенко (Ред.), *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 20 груд. 2022 р., Київ*, (с. 6-24). https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/abstracts_collection_2022-1.pdf
- Березівська, Л.Д., Закатнов, Д.О., Тарнавська, С.В., & Лобановська, І.Г. (2022). Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(1), 1-7. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4128>
- Березівська, Л.Д., & Тарнавська, С.В. (2022). Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України: здобутки та перспективи. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 4(1), 1-9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4108>
- Березівська, Л. (2023, 18 грудня). Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2023 р. та завдання на 2024 р. В Л.Д. Березівська, Г.М. Романова, С.В. Тарнавська, А.Г. Гуралюк, Л.О. Пономаренко, М.Л. Росток, О.А. Бойко, С.Т. Бойко, & Н.М. Василенко (Ред.), *Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського, 18 груд. 2023 р., Київ*, (с. 5-23). <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/abstracts-collection-2023.pdf>
- Березівська, Л.Д., & Романова, Г.М. (2024). Працюємо для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2024. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 6(1), 1-9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6136>
- Березівська, Л.Д., Романова, Г.М., Пономаренко, Л.О., & Тарнавська, С.В. (2024). *Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського за 2020-2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку*: інформ.-аналіт. довідник. Вінниця: Нілан-ЛТД. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742309/>

ON SCIENTIFIC AND SCIENTIFIC-ORGANIZATIONAL ACTIVITIES OF V. SUKHOMLYNSKYI
STATE SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL LIBRARY OF UKRAINE FOR 2020-2024 AND PRO-
SPECTS FOR ITS FURTHER DEVELOPMENT

*Scientific report at the meeting of the Presidium of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine on September 19, 2024*

Larysa Berezivska

*DSc in Pedagogy, Professor, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Director,
V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, National Academy of Educa-
tional Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine*

Abstract. *The report outlines the main results of the scientific and scientific-organizational activities in close connection with the scientific-information, scientific-methodological, socio-cultural work of V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine (SSEL) during 2020-2024 in the context of the COVID-19 pandemic and the full-scale war of the russian federation against Ukraine. The author presents the topics of scientific research, scientific and practical events, virtual book exhibitions, which contribute to strengthening the humanitarian dimension of national security in the linguistic, cultural and information spheres, implementation of the policy of national memory, Ukrainian national and civic identity, formation of patriotism, Ukrainian national identity. It has been argued that the employees are actively putting up informational resistance to the russian aggressor.*

The prospects for further development of the SSEL have been identified as follows: intensification of international cooperation in the context of the European integration; participation in national and global projects; introduction of modern digital technologies, including artificial intelligence and software; improvement of the mechanism of acquisition, organization and storage of the fund, formation of digital content of rare publications; carrying out measures to attract young scientists and librarians to work at the SSEL. It has been proven that it is necessary to implement the SSEL Development Strategy with the belief in the victory over the russian invaders, movement to the European Union to meet the needs of defense and national security, formation of competitive human capital and establishment of a positive image of the library as an innovative scientific, scientific-information, scientific-methodological, cultural and educational center both in Ukraine and in the world.

Keywords: *V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine of NAES of Ukraine; scientific and scientific-organizational activities; scientific-informational, scientific-methodical, socio-cultural work; information support of education, pedagogy, psychology; counteraction to russian aggression; European integration.*

Дата публікації: 23 вересня 2024 р.